

Chambre des Représentants

SESSION EXTRAORDINAIRE 1958.

30 JUILLET 1958.

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944
concernant la sécurité sociale des travailleurs.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

EXPOSE CRITIQUE.

1. — L'Office National de Sécurité Sociale a pour mission de recueillir et de répartir les cotisations imposées aux employeurs et aux travailleurs dans le cadre de la législation sociale.

De nombreuses dispositions garantissent le paiement régulier des dites cotisations par les employeurs :

1) le défaut de paiement des cotisations dans les délais fixés donne lieu à débition par l'employeur d'une majoration de 10 % de leur montant (art. 12 de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 et art. 9, § 1 de l'arrêté du Régent du 16 janvier 1945);

2) le non-paiement au dernier jour du mois qui suit le trimestre pour lequel les cotisations sont dues donne, en outre, lieu à débition d'un intérêt de retard de 12 % l'an (ibidem);

3) le défaut de remise, dans les délais prévus, des déclarations trimestrielles et de leurs annexes, donne lieu à débition d'une majoration de 500 francs par document manquant (art. 9, § 1, de l'arrêté du Régent du 16 janvier 1945);

4) les secrétariats sociaux sont redevables pour tout retard de plus de cinq jours dans le transfert des cotisations et des déclarations d'une indemnité égale à autant de fois 10 francs qu'ils comptent d'employeurs affiliés (art. 9, § 2, de l'arrêté du Régent du 16 janvier 1945);

5) les mandataires des employeurs assujettis qui ne remplissent pas les obligations qui leur incombent en lieu et place de leurs mandants, sont redevables d'une indemnité dont le montant est fixé par arrêté royal (art. 12, § 1, de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944);

Kamer der Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1958.

30 JULI 1958.

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

KRITISCH OVERZICHT.

1. — De Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid heeft tot taak de in het raam der sociale wetgeving aan werkgevers en arbeiders opgelegde bijdragen te innen en te verdelen.

Talrijke bepalingen waarborgen de regelmatige betaling van bedoelde bijdragen door de werkgevers :

1) bij gebreke van betaling der bijdragen binnen de voorgeschreven termijnen is de werkgever een verhoging verschuldigd welke 10 % van hun bedrag beloopt (art. 12 van de besluitwet van 28 december 1944 en art. 9, § 1, van het besluit van de Regent van 16 januari 1945);

2) niet-betaling op de laatste dag der maand die volgt op het kwartaal waarvoor de bijdragen verschuldigd zijn geeft bovendien aanleiding tot toepassing van een moratorium interest van 12 % 's jaars (ibidem);

3) indien de driemaandelijkse aangiften en hun bijlagen niet binnen de gestelde termijnen worden ingeleverd, zijn de werkgevers hiervoor een verhoging van 500 frank per ontbrekend stuk verschuldigd (art. 9, § 1, van het besluit van de Regent van 16 januari 1945);

4) de maatschappelijke secretariaten zijn, voor elke vertraging van meer dan vijf dagen bij het overmaken der bijdragen en aangiften, een vergoeding verschuldigd, gelijk aan zoveel maal 10 frank als zij aangesloten werkgevers tellen (art. 9, § 2, van het besluit van de Regent van 16 januari 1945);

5) de lasthebbers der bijdrageplichtige werkgevers, die de op hen, in plaats van op hun lastgevers, rustende verplichtingen niet nakomen, zijn een vergoeding verschuldigd waarvan het bedrag bij koninklijk besluit vastgesteld wordt (art. 12, § 1, van de besluitwet van 28 december 1944);

6) les sanctions pénales, prévues à l'article 12, § 2, de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, et qui frappent les employeurs ou leurs préposés qui n'ont pas opéré les retenues prévues, ne les ont pas transférées à l'O. N. S. S. concurremment avec leurs propres cotisations ou qui ne se sont pas conformés aux obligations imposées par les arrêtés pris en exécution de l'arrêté-loi de base;

7) la responsabilité civile des employeurs pour le paiement des amendes prononcées à charge de leurs préposés (art. 12, § 2, de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, complété par l'arrêté-loi du 6 septembre 1946);

8) la condamnation d'office de l'employeur à qui est appliquée une sanction pénale, à verser à l'O. N. S. S. les cotisations arriérées ainsi que les majorations et intérêts de retard (art. 12, § 2, de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944);

9) la responsabilité civile de l'employeur défaillant pour le préjudice subi par les bénéficiaires des prestations sociales;

10) la possibilité du recouvrement des sommes dues par les employeurs à l'O. N. S. S. par transmission du dossier à l'Administration des Contributions directes (art. 12, § 1, de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944);

11) la possibilité du recouvrement par recours devant les tribunaux civils, avec compétence en premier ressort, quel que soit le montant de la demande, du juge de paix et y compris l'action en déclaration de faillite;

12) la garantie de paiement des cotisations ainsi que des majorations et intérêts de retard, par un privilège général sur les meubles (art. 12bis de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 complété par l'arrêté-loi du 6 septembre 1946).

L'ensemble de ces dispositions combiné à des dérogations temporaires et exceptionnelles, telles que l'exonération des majorations sous condition de payer les arriérés endéans des délais fixés aurait dû assurer des résultats de gestion particulièrement favorables (arrêté royal du 15 juin 1953, art. 9, avec règlement d'application du 13 juillet 1953 et arrêté royal du 15 mars 1954);

En fait, on constate à la lecture des rapports annuels de l'O. N. S. S. d'importants points de friction qu'il y a lieu d'éliminer dans toute la mesure du possible.

2. — Il en est ainsi notamment du problème des arriérés. Ceux-ci ont atteint, fin 1952, 2.108 millions. Fin 1953 et 1954, ils étaient de 1.864 et 2.046 millions.

S'il est vrai que, proportionnellement au montant global des cotisations déclarées, le total des arriérés est relativement réduit, il n'en est pas moins vrai que le chiffre de 2 milliards auquel il faut ajouter $\pm$ 850 millions de majorations, d'intérêts de retard et de frais de justice, constitue un montant non négligeable.

D'autre part, le nombre d'assignations devant le juge de paix n'a cessé de croître d'année en année, au point qu'elles encombrent sérieusement les rôles. Au nombre de 13.618 en 1954, il faut ajouter 21.460 nouvelles actions intentées en 1955. Par contre, le nombre de procès terminés n'a respectivement été que de 4.115 et de 11.425. Fin 1954, le nombre total des actions judiciaires avait déjà dépassé les 90.000.

Si nous rapprochons ces chiffres du tableau contenant la répartition du solde débiteur en fonction de l'importance des entreprises qui figurent au Rapport de l'O. N. S. S. pour l'exercice 1954 (p. 41), nous constatons que, dans de très nombreux cas, les litiges opposant l'Office à ses débiteurs portent sur des sommes de minime importance.

6) de strafbepalingen, waarvan sprake is in artikel 12, § 2, van de besluitwet van 28 december 1944 en welke worden toegepast op de werkgevers of hun aangestelden die de bepaalde afhoudingen niet deden of ze niet samen met hun eigen bijdragen hebben overgemaakt aan de R. M. Z., of die de verplichtingen niet nakwamen opgelegd bij de besloten genomen ter uitvoering van de basis-besluitwet;

7) de burgerlijke aansprakelijkheid van de werkgevers voor de betaling van de geldboete ten laste van hun aangestelden (art. 12, § 2, van de besluitwet van 28 december 1944, aangevuld door de besluitwet van 6 september 1946);

8) de veroordeling van ambtswege van de werkgever tot het storten aan de R. M. Z. van de achterstallige bijdragen, alsmede van de verhogingen en moratoire interessen (art. 12, § 2, van de besluitwet van 28 december 1944);

9) de burgerlijke aansprakelijkheid van de in gebreke blijvende werkgever voor het door de gerechtigde op de sociale uitkeringen geleden nadeel;

10) de mogelijkheid tot invordering van de bedragen, door de werkgevers aan de R. M. Z. verschuldigd, door overmaking van het dossier aan het Bestuur der Directe Belastingen (art. 12, § 1, van de besluitwet van 28 december 1944);

11) de mogelijkheid tot invordering door beroep op de burgerlijke rechter met bevoegdheid van de vrederechter in eerste aanleg, ongeacht het bedrag van de eis, en met inbegrip van de vordering tot faillietverklaring;

12) het waarborgen van de betaling der bijdragen en der verhogingen en moratoire interessen door een algemeen voorrecht op de roerende goederen (art. 12bis van de besluitwet van 28 december 1944, aangevuld door de besluitwet van 6 september 1946).

Dit stel van bepalingen, gecombineerd met tijdelijke en uitzonderlijke afwijkingen, zoals de vrijstelling van de bijslagen mits betaling van de achterstallen binnen gestelde termijnen, had bijzonder gunstige beheersuitslagen moeten opleveren (koninklijk besluit van 15 juni 1953, art. 9, met toepassingsreglement van 13 juli 1953 en koninklijk besluit van 15 maart 1954).

In feite stelt men bij het lezen van de jaarlijkse verslagen van de R. M. Z. belangrijke wrijvingspunten vast, die, voor zover dit mogelijk is, dienen uit de weg geruimd te worden.

2. — Dit geldt namelijk voor het probleem van de achterstallen. Deze hadden, einde 1952, 2.108 miljoen bereikt. Einde 1953 en 1954 bedroegen zij 1.864 en 2.064 miljoen.

Ofschoon, in verhouding tot het globaal bedrag van de aangegeven bijdragen, het totaal van deze achterstallen betrekkelijk gering is, blijft toch dat het cijfer van 2 miljard, waaraan $\pm$ 850 miljoen bijslagen, moratoire interessen en gerechtskosten moeten worden toegevoegd, een belangrijk bedrag uitmaakt.

Anderzijds is het getal der dagvaardingen voor de vrederechter van jaar tot jaar onophoudelijk gestegen, in zo hoge mate dat de rollen ernstig overladen zijn. Bij de 13.618 voor 1954 dienen 21.460 nieuwe rechtsvorderingen, die in 1955 werden ingesteld, te worden gevoegd. Daarentegen bedroeg het getal der afgehandelde zakén slechts respectievelijk 4.115 en 11.425. Einde 1954 beliep het aantal rechtsvorderingen reeds meer dan 90.000.

Zo wij die cijfers vergelijken met de tabel houdende de indeling van het debetsaldo naar de grootte der ondernemingen, welke voorkomt in het Verslag van de R. M. Z. voor het dienstjaar 1954 (blz. 41), dan stellen wij vast dat, in zeer vele gevallen, de geschillen tussen de Rijksdienst er zijn schuldenaars betrekking hebben op geringe bedragen.

Il semble donc que les moyens de recouvrement dont dispose actuellement l'O. N. S. S. n'ont pas donné satisfaction et qu'il s'impose d'accélérer la procédure tout en la rendant plus efficace, et moins formaliste.

3. — Au même titre, le privilège de l'O. N. S. S. a suscité de nombreuses récriminations : ce privilège général sur les meubles est à la fois *occulte et illimité*, il garantit non seulement le recouvrement des cotisations, mais également celui des majorations et des intérêts de retard.

Cet état de choses a pour effet de rendre aléatoire la situation des fournisseurs des entreprises débitrices qui, dans l'ignorance du volume du passif privilégié, risquent de voir disparaître la totalité de leur gage.

Toutes les transactions commerciales se trouvent ainsi atteintes d'un élément d'insécurité puisqu'en cas de faillite, la majorité de l'actif est souvent absorbée par cette créance privilégiée qui s'ajoute, il faut le rappeler, à celles existant déjà en matière fiscale.

D'autre part, la situation actuelle a permis à bon nombre d'entreprises non viables en soi, de se créer indirectement des facilités de trésorerie tout en faisant, du même coup, une concurrence déloyale à leurs concurrents plus scrupuleux.

Le caractère illimité du privilège de l'Office prête également à critique puisque contraire aux principes élémentaires régissant les priviléges généraux sur les meubles (art. 19 de la loi hypothécaire) qui veulent que les créances ne sont privilégiées que parce que modestes. Pourqu'il en soit bien ainsi, le législateur a du reste pris grand soin de les limiter quant à leur montant et quant à la durée.

Si nous pouvons admettre qu'en vue d'assurer le bon fonctionnement de l'O. N. S. S. les cotisations fassent exception à cette règle, celle-ci garde néanmoins toute sa valeur pour les majorations et les intérêts de retard. Ces derniers n'ont pas la même nature juridique que les cotisations et ne constituent pas des ressources normales de la Sécurité Sociale. Leur taux élevé et le pouvoir accordé par arrêté royal d'en réduire le montant en font des astreintes qui ne méritent pas d'être privilégiées au détriment des créanciers chirographaires.

Dès lors, une réforme du privilège portant sur la limitation dans le temps, sur le caractère privilégié des accessoires et sur sa publicité semble s'imposer au même titre que la réforme de la procédure de recouvrement de l'arriéré.

4. — En dernier lieu, tout critique impartial reconnaîtra la rigueur excessive des sanctions financières imposées aux débiteurs défaillants : majoration automatique et uniforme de 10 % le dernier jour du mois qui suit l'échéance et application d'office, sans mise en demeure, d'un intérêt de retard de 12 % sur l'ensemble des cotisations et des majorations.

Des pénalités exorbitantes ne sont pas de nature à faciliter le recouvrement des arriérés; elles incitent plutôt le débiteur au découragement. Rappelons encore, aux fins d'illustration, que si l'arriéré des cotisations et de ± 2 milliards, il atteint déjà, pour les accessoires, approximativement 850 millions, soit environ 40 % de la dette principale.

D'autre part, les sanctions sont appliquées sans qu'une justification quelconque puisse intervenir. En effet, leur remise n'est possible qu'en cas de force majeure dûment

Dit schijnt erop te wijzen dat de invorderingsmiddelen waarover de R. M. Z. thans beschikt geen voldoening hebben gegeven, en dat de procedure moet worden bespoedigd, mits ze tegelijkertijd doelmatiger en minder formalistisch wordt gemaakt.

3. — Evenezer heeft het voorrecht van de R. M. Z. aanleiding gegeven tot tal van klachten : dit algemeen voorrecht op de roerende goederen is tegelijk *verborgen en onbeperkt*, het waarborgt niet alleen de invordering der bijdragen, doch ook die der bijslagen en der moratoire interessen.

Hierdoor wordt de toestand van de leveranciers van ondernemingen die bijdragen verschuldigd zijn onzeker gemaakt, daar zij, niet wetend welke de omvang van het bevoorde passief is, gevaar lopen hun pand in zijn geheel te zien verdwijnen.

Voor alle handelsverrichtingen staat men aldus voor een onzekerheidsfactor vermits, in geval van faillissement, het grootste deel van het aktief vaak opgebruikt wordt door bedoelde bevoordeerde schuldbordering welke, zoals men weet, gevoegd wordt bij deze die reeds in belastingzaken bestaan.

Anderzijds heeft de huidige toestand het voor tal van op zich zelf niet leefbare ondernemingen mogelijk gemaakt zich onrechtstreeks geldmiddelen te verschaffen, waardoor zij tevens een oneerlijke concurrentie voeren tegen hun meer nauwgezette mededingers.

Het onbeperkt karakter van het voorrecht van de rijksdienst geeft eveneens aanleiding tot kritiek, daar dit voorrecht in strijd is met de hoofdbeginselen die de algemene voorrechten op roerende goederen regelen (art. 19 van de hypothekewet), volgens welke de schuldborderingen slechts bevoorde zijn omdat zij van gering belang zijn. Om dit te bereiken, heeft de wetgever er trouwens voor gezorgd dat hun bedrag en duur is beperkt.

Zo aanvaard kan worden dat de bijdragen, met het oog op een goede werking van de R. M. Z., uitzondering zouden maken op deze regel, toch behoudt deze laatste niettemin zijn volle waarde ten aanzien van de bijslagen en de moratoire interessen. Laatstgenoemde hebben niet hetzelfde juridisch karakter als de bijdragen, en gelden niet als normale inkomsten van de Maatschappelijke Zekerheid. Hun hoog bedrag en de bij koninklijk besluit verleende bevoegdheid om het bedrag ervan te verminderen maken er dwangsommen van, welke niet verdienen te worden bevoordecht ten nadele van de niet bevoordeerde schuldeisers.

Hervorming van het voorrecht, wat de duur betreft, alsmede van het bevoorde karakter van het toebehoren en van de openbaarheid ervan is dan ook evenezer geboden, als de hervorming van de procedure tot invordering der achterstallen.

4. — Ten slotte zal om 't even welk onpartijdig criticus toegeven dat de financiële sancties die aan de in gebreke blijvende schuldenaars worden opgelegd overdreven streng zijn : automatische en eenvormige bijslagen van 10 % op de laatste dag van de maand na de vervaldag en toepassing van ambstwege, zonder aanmaning, van een moratoire interest van 12 % op het totaal der bijdragen en bijslagen.

Overdreven straffen zullen de invordering der achterstallen niet bespoedigen; zij zullen veeleer de schuldeiser ontmoedigen. Laten wij er nogmaals, als voorbeeld, aan herinneren dat, indien de achterstallige bijdragen ± 2 miljard bereiken, dit voor het toebehoren nagenoeg 850 miljoen beloopt, zegge circa 40 % van de hoofdschuld.

Anderzijds worden de straffen toegepast zonder dat om 't even welke verantwoording kan worden verstrekt. De kwijtschelding ervan is inderdaad slechts mogelijk bij

motivée et que l'O. N. S. S. est seul à pouvoir interpréter.

Il s'ensuit qu'ici également, une réforme est un réel besoin auquel nous proposons de satisfaire.

MODIFICATIONS PROPOSEES

L'article premier de la présente proposition modifie l'article 12 de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944. Il définit clairement les obligations des employeurs en ce qui concerne la déclaration et le paiement des cotisations ainsi que les sanctions, tant civiles que pénales, qui frappent le défaut de respect de ces obligations.

1. — Les majorations et les intérêts de retard.

Les majorations et les intérêts de retard sont réduits à des taux raisonnables (majoration de 5 % et intérêt de retard 7,2 %). Tout en incitant les employeurs à verser en temps voulu les cotisations dues, ces sanctions civiles ne compromettent plus, par l'exagération de leur taux, la viabilité des entreprises.

D'autre part, la notion d'exonération des majorations en cas de force majeure est remplacée par celle, plus large, de l'exonération en cas de circonstances totalement étrangères à la personne du débiteur et indépendantes de sa volonté, logiquement imprévisibles et humainement insurmontables. L'appréciation de ces circonstances est encore laissée à l'O. N. S. S., mais en cas de contestation le débiteur disposerà d'un recours devant les juridictions civiles.

2. — Le recouvrement.

Les différentes procédures actuellement prévues ne donnant pas satisfaction, on pourrait songer à reconnaître à l'O. N. S. S. le droit de se délivrer, comme en matière fiscale, un titre exécutoire.

Toutefois, il est impossible de croire qu'une simple adaptation de la procédure fiscale à la Sécurité Sociale puisse constituer une solution heureuse. En effet, une telle procédure susciterait de très graves objections psychologiques et ne répondrait nullement aux besoins de souplesse et d'humanité que nous avons soulignés.

Nous proposons de nous inspirer de la procédure introduite par l'arrêté du 16 février 1946 en matière d'allocations familiales pour travailleurs indépendants.

Cette procédure prévoit notamment que les mutuelles d'allocations familiales peuvent décerner, par l'intervention de leur président ou d'un administrateur spécialement délégué à cette fin, une contrainte destinée à assurer le paiement des cotisations dues. Cette contrainte est successivement présentée à l'approbation du président de la commission consultative du contrôle et du contentieux ou de son délégué, à un des membres de cette même commission qui représente l'administration compétente du Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale et du juge de paix qui la vise et la déclare exécutoire. Elle est assimilée à un jugement par défaut et le recours s'exerce, en conséquence, par voie d'opposition dans les délais et suivant les règles prévues pour les oppositions aux jugements par défaut rendus par les juges de paix.

Il s'agit d'adapter cette procédure. Dans quelle mesure et comment cette adaptation pourrait-elle être envisagée ? Au stade actuel du développement de la Sécurité Sociale et après bientôt douze années d'expérience, il semble indiqué

behoorlijk gemotiveerde overmacht, waarover alleen de R. M. Z. mag oordelen.

Daaruit volgt dat ook hier een hervorming een werkelijke behoefté is, waartoe wij het onze willen bijdragen.

VOORGESTELDE WIJZIGINGEN.

Bij het eerste artikel van dit voorstel wordt artikel 12 van de besluitwet van 28 december 1944 gewijzigd. Het omschrijft duidelijk de verplichtingen van de werkgevers wat betreft de aangifte en de betaling der bijdragen, alsmede de burgerlijke en strafrechtelijke sancties die toegepast worden bij niet-naleving van deze verplichtingen.

1. — De verhogingen en de moratoire interesten.

De verhogingen en moratoire interesten worden tot redelijke verhoudingen teruggebracht (verhoging met 5 % en moratoire interesten 7,2 %). Deze burgerlijke sancties zullen volstaan om de werkgevers tot tijdige betaling der verschuldigde bijdragen aan te sporen, zonder het bestaan der ondernemingen door al te hoge heffingen te bedreigen.

Verder wordt de vrijstelling van verhogingen in geval van overmacht vervangen door een ruimer opgevatte vrijstelling wegens omstandigheden waaraan de bijdrageplichtige volkomen vreemd is en die buiten zijn wil zijn, zodat zij redelijkerwijze niet konden worden voorzien en voorkomen. De R. M. Z. zal over deze omstandigheden blijven oordelen, maar ingeval van betwisting kan de bijdrageplichtige beroep instellen bij burgerlijke rechtbanken.

2. — Invordering.

Daar de verscheidene thans geldende procedures geen voldoening geven, zou men kunnen overwegen dat aan de R. M. Z. het recht wordt toegekend zich een uitvoerbare titel te doen afgeven, zoals in belastingzaken.

Men kan echter niet geloven dat een eenvoudige aanpassing van de belastingprocedure aan de Maatschappelijke Zekerheid een gelukkige oplossing zou zijn. Inderdaad, een dergelijke procedure zou tot zeer ernstige psychologische bezwaren aanleiding kunnen geven en zou geenzins beantwoorden aan de behoeften aan soepelheid en menselijkheid waarop wij de nadruk legden.

Wij stellen voor de procedure die bij besluit van 16 februari 1946 werd ingevoerd inzake kinderbijslag ten gunste van de zelfstandigen als voorbeeld te nemen.

Volgens deze procedure namelijk mogen de onderlinge kassen voor kindertoeslagen, door toedoen van hun voorzitter of van een daartoe speciaal afgevaardigd beheerder, een dwangbevel uitvaardigen om de betaling der verschuldigde bijdragen te verzekeren. Dit dwangbevel wordt achtereenvolgens ter bekraftiging onderworpen aan de voorzitter van de commissie voor advies inzake controle en betwiste zaken of aan zijn afgevaardigde, alsmede aan een der leden van diezelfde commissie, die het bevoegd bestuur van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzag vertegenwoordigen, en aan de vrederechter die het viseert en uitvoerbaar verklaart. Het is gelijkgesteld met een vonnis bij verstek en het verhaal wordt dienvolgens uitgeoefend bij verzet binnen de termijnen en volgens regelen die gelden voor het verzet tegen de door de vrederechters geveldre vonnissen bij verstek.

Zaak is deze procedure aan te passen. In welke mate en hoe zou deze aanpassing kunnen overwogen worden ? In het huidig ontwikkelingsstadium van de Maatschappelijke Zekerheid en na bijna twaalf jaar ondervinding, zou men

d'orienter tout projet de réforme dans le sens de l'assouplissement de la procédure afin d'humaniser, dans toute la mesure du possible, les rapports entre les organismes assureurs et les assujettis. Sur le plan des bénéficiaires, l'on peut constater que ces deux objectifs sont poursuivis notamment par la proposition de création des juridictions du travail. Sur le plan des employeurs assujettis, l'on peut atteindre ces mêmes objectifs en liant à la procédure de recouvrement par contrainte, une phase préalable, celle de la procédure en conciliation. Remarquons d'ailleurs que la notion de conciliation est propre à notre époque. En effet, nous la rencontrons sur des terrains aussi différents que l'arbitrage, très répandu en matière de sécurité sociale, et que la procédure communément prévue par les différents projets déjà cités sur les juridictions du travail et les baux à loyer en droit commun.

C'est pourquoi la présente proposition assortit la contrainte d'une procédure préalable en conciliation et supprime d'autre part, la nécessité d'obtenir pour cette contrainte, l'approbation successive de trois instances différentes.

La procédure ainsi décrite est plus souple dans la mesure où elle :

- ne fait intervenir que le juge de paix;
- organise la collaboration entre créanciers et débiteurs en vue d'arriver à un accord à l'amiable dont le respect et l'exécution seront garantis par une contrainte exécutoire;
- donne à l'O. N. S. S. le choix, en cas d'absence de tout accord entre la procédure ordinaire devant le juge de paix et la contrainte;
- met les parties sur pied d'égalité dans le débat devant le juge de paix, sans rendre l'intervention de conseillers nécessaire au stade de la conciliation;
- permet l'application de délais de grâce sans que l'on ait dû parcourir, auparavant, toute la procédure pour arriver à un jugement ayant les mêmes résultats.

Cette procédure accélère le recouvrement parce qu'une fois le stade de conciliation parcouru, l'O. N. S. S. disposerà toujours d'un titre exécutoire. Ou bien un accord sera intervenu et, dans ce cas, son exécution est garantie par une contrainte ou bien il n'y aura pas accord (ou non-comparution) et, dans cette éventualité, l'Office National peut, soit recourir à la contrainte, soit à la procédure ordinaire.

L'on peut objecter naturellement qu'il sera loisible à l'O. N. S. S. d'adopter une attitude qui ne facilitera pas la conciliation. Admettons cependant que l'intervention du juge de paix, devant lequel l'Office devra constamment retourner pour la masse de ses débiteurs constitue un sérieux gage, pour ceux-ci, d'autant plus que ce sera le même juge de paix qui aura à déclarer exécutoire la contrainte.

Enfin, il est certain que la procédure proposée est moins onéreuse, plus humaine, plus à la portée des débiteurs, parce qu'elle les confronte avec l'organisme assureur lors de la conciliation et surtout parce qu'elle écarte le grand inconvénient dont est entachée la contrainte en matière d'allocation familiales : l'effet non suspensif de l'opposition à la contrainte. Si l'on assimile la contrainte à un jugement par défaut, rien n'est plus normal que de suspendre son exécution lorsqu'un recours par voie d'opposition est exercé.

Comme d'autre part, il ne peut s'agir de permettre aux débiteurs de mauvaise foi de prolonger la procédure indéfiniment, il a également été prévu que l'opposition ne serait

elk ontwerp van hervorming moeten richten naar versoepeling van de procedure ten einde, voor zover dit mogelijk is, de betrekkingen tussen de verzekeringinstellingen en de verzekeringsplichtigen menselijker te maken. Ten aanzien van de gerechtigden kan worden vastgesteld dat beide doelstellingen worden nagestreefd, namelijk door het voorstel tot instelling van arbeidsgerechten. Wat de verzekeringsplichtige werkgevers betreft, kunnen diezelfde doelstellingen bereikt worden door de invorderingsprocedure bij dwangbevel in te leiden door een voorafgaandelijke fase, deze van de verzoeningsprocedure. Laten wij er overigens op wijzen dat het begrip van verzoening eigen is aan onze tijd. Inderdaad, wij ontmoeten het op zulke verschillende gebieden als de arbitrage, die veel wordt toegepast inzake maatschappelijke zekerheid, en als de procedure welke doorgaans wordt voorgesteld in de verschillende reeds vermelde ontwerpen op de arbeidsgerechten en op de gemeenrechtelijke huurovereenkomsten.

Daarom paart dit voorstel het dwangbevel aan een voorafgaande verzoeningsprocedure en schaft het anderzijds de noodzakelijkheid af om voor dit dwangbevel de opeenvolgende bekragting van drie verschillende instanties te bekomen.

De aldus omschreven procedure is soepeler voor zover zij :

- slechts de vrederechter laat tussenkomst;
- de samenwerking inricht tussen schuldeisers en schuldenaars met het oog op een minnelijke schikking, waarvan de naleving en de uitvoering zullen worden gewaarborgd door een uitvoerbaar dwangbevel;
- aan de R. M. Z., bij gebreke van akkoord, de keuze laat tussen de gewone procedure vóór de vrederechter en het dwangbevel;
- partijen op gelijke voet stelt bij de behandeling vóór de vrederechter, zonder dat de tussenkomst van raadslieden in het verzoeningsstadium nodig is;
- de toepassing mogelijk maakt van respittermijnen, zonder dat men vooreerst geheel de procedure moet doorlopen om te komen tot een vonnis met dezelfde uitslagen.

Deze procedure zal de invordering bespoedigen omdat de R. M. Z., eens het verzoeningsstadium voorbij, steeds over een uitvoerbare titel zal beschikken. Of wel zal er een overeenkomst worden bereikt, en in dit geval zal de uitvoering ervan door een dwangbevel gewaarborgd zijn, of wel zal er geen akkoord zijn (of niet-verschijning), en dan kan de Rijksdienst zijn toevlucht nemen tot een dwangbevel of tot de gewone procedure.

Natuurlijk zal men hiertegen aanvoeren dat de R. M. Z. een houding zou kunnen aannemen waardoor de verzoening niet wordt vergemakkelijkt. Laten wij echter toegeven dat de tussenkomst van de vrederechter, vóór wie de Rijksdienst gedurig zal moeten terugkomen voor de massa van zijn schuldenaars, voor laatsgenoemden een ernstige waarborg zal zijn, des te meer daar diezelfde vrederechter het dwangbevel uitvoerbaar zal moeten verklaren.

Ten slotte staat het vast dat de voorgestelde procedure goedkoper, menselijker en meer in het bereik van de schuldenaars zal zijn omdat zij hen tegenover de verzekeringinstelling plaatst bij de verzoening, en vooral omdat zij de grote hinder wegruimt die voorkomt bij dwangbevel inzake kinderbijslag : de niet-opschortende uitwerking van het verzet tegen het dwangbevel. Wanneer men het dwangbevel gelijkstelt met een vonnis bij verstek, is het volkomen normaal dat de uitvoering ervan wordt geschorst wanneer een verhaal bij verzet wordt uitgeoefend.

Daar er anderzijds geen sprake kan zijn van de te kwader trouw handelende schuldenaars in staat te stellen de procedure eindeloos te verlengen, werd eveneens be-

exceptionnellement pas suspensive quand il s'agit d'un recours introduit contre une contrainte décernée pour non-exécution de l'accord intervenu en conciliation.

Les dispositions proposées prescrivent que les actions de l'O. N. S. S. ne seront recevables que si, au préalable, le futur défendeur a été appelé en conciliation devant le juge de paix.

Si un accord intervient en conciliation, un procès-verbal est signé par les parties et par le juge. L'O. N. S. S. le signifiera en outre au débiteur.

A défaut d'accord ou de comparution et en cas de non-exécution de l'accord intervenu, l'O. N. S. S. peut sans préjudice à la procédure ordinaire devant le juge de paix à laquelle il lui est toujours loisible de recourir, procéder au recouvrement de sa créance par voie de contrainte. Celle-ci est décernée par l'administrateur général de l'Office et est déclarée exécutoire par le juge de paix.

Le recours s'exerce par voie d'opposition, dans un délai de huit jours à partir de la date de la signification de la contrainte et suivant les règles prévues pour les oppositions aux jugements par défaut rendus par les juges de paix. Comme en droit commun, l'opposition suspendra l'exécution, à l'exception du seul cas où il y a non-exécution de l'accord intervenu en conciliation.

3. — Le Privilège.

En ce qui concerne le privilège de l'O. N. S. S. sur les biens meubles du débiteur, diverses modifications sont également prévues.

1° Ne sont plus privilégiés que les cotisations et les intérêts de retard. Le paiement des majorations, qui sont des sanctions, n'est plus garanti par un privilège.

2° La durée du privilège est limitée à 3 ans.

3° L'O. N. S. S. est tenu de communiquer à quiconque en fait la demande le montant de sa créance en cotisations et en intérêts de retard à charge des employeurs nommément désignés.

4. — Compensation des dettes.

Parfois, un employeur ne peut remplir ses obligations à l'égard de l'O. N. S. S. parce que ses créances sur les pouvoirs publics en raison de travaux ou de fournitures qu'il a effectués ne sont pas liquidées. Il serait inéquitable que cet employeur soit, dans ce cas, pénalisé pour un versement tardif des cotisations.

Pour remédier à cette situation, la proposition permet à ces employeurs, moyennant certaines conditions, de s'acquitter en tout ou en partie, de leur dette envers l'O.N.S.S., par la cession à cet organisme des créances qu'ils possèdent à charge des pouvoirs publics.

5. — Amnistie.

Il ne suffit pas de doter l'ensemble des prestations dues à l'O. N. S. S. d'un nouveau cadre. Encore faut-il essayer de résorber les arriérés.

Pour cette raison, les majorations et les intérêts de retard encore dus pour le passé et qui ont été calculés sur des taux plus élevés que ceux proposés, sont adaptés aux nouveaux taux.

paald dat het verzet, bij uitzondering, niet opschortend zou zijn wanneer het een verhaal betreft tegen een dwangbevel dat uitgevaardigd werd wegens het niet-naleven van het akkoord, dat door verzoening was bereikt.

De voorgestelde bepalingen luiden dat de rechtsvorderingen van de R. M. Z. slechts ontvankelijk zijn indien de toekomstige verweerde vooraf tot verzoening voor de vrederechter werd opgeroepen.

Indien er door de verzoening een akkoord tot stand komt, wordt een proces-verbaal door partijen en door de rechter ondertekend. De R. M. Z. zal dit akkoord bovendien aan de schuldenaar betekenen.

Bij gebreke van overeenkomst, bij niet-verschijnen of niet-naleven van het bereikte akkoord, kan de R. M. Z. onvermindert de gewone procedure vóór de vrederechter waartoe hij steeds zijn toevlucht mag nemen, overgaan tot invordering van zijn schuldvordering bij dwangbevel. Dit laatste wordt uitgevaardigd door de algemeen beheerder van de Rijksdienst en uitvoerbaar verklaard door de vrederechter.

Het verhaal wordt uitgeoefend bij verzet binnen een termijn van 8 dagen vanaf de datum van betrekking van het dwangbevel, overeenkomstig de regelen die gelden inzake verzet tegen de door de vrederechters geveldreven vonnissen bij versteek. Zoals in het gemeen recht, wordt de tenuitvoerlegging door het verzet geschorst, met als enige uitzondering het geval van niet-naleving van het bij verzoening bereikte akkoord.

3. — Het Voorrecht.

Ook wat betreft het voorrecht van de R. M. Z. op de toerende goederen van de schuldenaar worden diverse wijzigingen voorgesteld :

1° Het voorrecht is nog slechts toepasselijk op de bijdragen en de moratoire interessen. De bijslagen, die als sanctie bedoeld zijn, komen niet meer in aanmerking.

2° De duur van het voorrecht is beperkt tot 3 jaar.

3° De R. M. Z. moet aan iedereen die erom verzoekt het bedrag mededelen van zijn vorderingen aan bijdragen en moratoire interessen op de bij naam aangeduide werkgevers.

4. — Schuldvergelijking.

Het gebeurt dat een werkgever zijn verplichtingen ten opzichte van de R. M. Z. niet nakomt omdat zijn schuldvorderingen op de openbare diensten wegens leveringen of werken niet gehonoreerd worden. Het is onbillijk in dergelijk geval een sanctie op te leggen wegens laattijdige betaling van de bijdragen.

Om daarin te voorzien stellen wij voor dat deze werkgevers, onder bepaalde voorwaarden, hun schulden ten opzichte van de R. M. Z. geheel of ten dele zouden moeten voldoen door afstand van hun vorderingen op de openbare diensten ten gunste van de R. M. Z.

5. — Amnestie.

Het volstaat niet de verplichtingen tegenover de R. M. Z. in een nieuw kader op te vatten. Ook de achterstallige vorderingen moeten geregeld worden.

Derhalve worden de bijslagen en moratoire interessen voor het verleden, die berekend werden tegen hogere percentages dan hier worden voorgesteld, aan de nieuwe bedragen aangepast.

PROPOSITION DE LOI

WETSVOORSTEL

Article premier.

L'article 12 de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs est remplacé par les dispositions suivantes :

« Art. 12. — § 1. — Tout employeur assujetti est tenu de faire parvenir à l'Office national de sécurité sociale une déclaration justificative du montant des cotisations dues. Cette déclaration est faite au moyen d'une formule émise par l'Office; elle doit lui être renvoyée dans le délai fixé par arrêté royal, dûment signée et complétée par les renseignements demandés, y compris ceux d'ordre statistique.

En l'absence de déclaration ou en cas de déclaration incomplète ou inexacte, l'Office national de sécurité sociale établit d'office le montant des cotisations dues, soit sur base de tous éléments déjà en sa possession soit après avoir recueilli auprès de l'employeur qui est tenu de les lui fournir, tous les renseignements qu'il juge utiles à cette fin. Le montant de la créance ainsi établie est notifié à l'employeur par lettre recommandée.

Le défaut de remise dans les délais réglementaires de la déclaration visée au premier alinéa donne lieu à débition par l'employeur d'une indemnité dont le montant et les conditions d'application sont fixés par le Roi.

§ 2. — Les employeurs qui n'effectuent pas les versements de cotisation dans les délais réglementaires sont redevables envers l'Office National de Sécurité Sociale, d'une majoration de 5 % des cotisations dues et d'un intérêt de retard de 7,20 % l'an calculés sur lesdites cotisations.

Si, par suite de circonstances totalement étrangères à sa personne et indépendantes de sa volonté, logiquement imprévisibles et humainement insurmontables, l'employeur se trouve dans l'impossibilité de verser les cotisations dues dans les délais réglementaires, l'Office National de Sécurité Sociale l'exonère du paiement de la majoration prévue à l'alinéa précédent. Les contestations au sujet de cette exonération entre l'Office National de Sécurité Sociale et les employeurs sont de la compétence des juridictions civiles, comme il est prévu au § 5 ».

§ 3. — Indépendamment de l'indemnité prévue au § 1, troisième alinéa, et des majorations de cotisations et des intérêts de retard prévus au premier alinéa du § 2, les mandataires des employeurs qui ne remplissent pas les obligations qui leur incombent en lieu et place de leurs mandants ou qui ne se conforment pas aux dispositions des arrêtés pris en exécution du présent arrêté-loi, sont redevables envers l'Office national de sécurité sociale d'une indemnité dont le montant et les conditions d'application sont fixés par le Roi.

§ 4. — L'employeur ne peut recouvrer à charge du travailleur le montant de la cotisation due par ce dernier et qu'il aurait omis de retenir en temps utile; en outre, il est tenu de réparer le préjudice subi par le travailleur à la suite de l'omission ou du retard dans le transfert des cotisations.

Eerste artikel.

Artikel 12 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders wordt door de volgende bepalingen vervangen :

« Art. 12. — § 1. — Ieder verzekeringsplichtig werkgever moet een aangifte tot verantwoording van de verschuldigde bijdragen aan de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid laten geworden. Die aangifte wordt gedaan door middel van een door de Dienst uitgegeven formulier; het moet hem, binnen de bij koninklijk besluit bepaalde termijn, behoorlijk ondertekend en ingevuld met de gevraagde inlichtingen, daarin begrepen die van statistische aard, worden teruggezonden.

Bij ontstentenis van aangifte, of in geval van onvolledige of onjuiste aangifte, stelt de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid het bedrag van de verschuldigde bijdragen ambtshalve vast, hetzij aan de hand van alle reeds in zijn bezit zijnde gegeven hetzij na alle door hem daartoe nuttig geachte inlichtingen te hebben ingewonnen bij de werkgever, die verplicht is ze hem te verstrekken. Het bedrag der aldus vastgestelde schuldbordering wordt de werkgever bij aangetekende brief aangezegd.

De werkgever die de in het eerste lid bedoelde aangifte niet binnen de reglementaire termijnen indient, is een vergoeding verschuldigd, waarvan het beloop en de toepassingsvoorwaarden worden vastgesteld door de Koning.

§ 2. — De werkgevers die de bijdragen niet storten binnen de reglementaire termijnen, zijn aan de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid een bijslag van 5 % der verschuldigde bijdragen en een moratoire interest van 7,20 % 's jaars, berekend op de bedoelde bijdragen, verschuldigd.

Ingeval omstandigheden volkomen vreemd aan de persoon van de werkgever en onafhankelijk van zijn wil, redelijkerwijze onvoorzienbaar en menselijkerwijze onoverkomelijk, het hem onmogelijk hebben gemaakt de verschuldigde bijdragen binnen de reglementaire termijnen te storten, wordt door de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid vrijstelling van de in vorig lid bedoelde bijslag verleend. Betwistingen betreffende deze vrijstelling tussen de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid en de werkgevers vallen binnen de bevoegdheid der burgerlijke rechtbanken, zoals bepaald in § 5.

§ 3. — Afgezien van de bij § 1, derde lid, bepaalde vergoeding, en de bij § 2, eerste lid, bepaalde bijslagen en moratoire interessen, zijn de lasthebbers der werkgevers, die de op hen, in plaats van op hun lastgevers rustende verplichtingen niet nakomen of zich niet voegen naar de bepalingen der in uitvoering van onderhavige besluitwet genomen besluiten, aan de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid een vergoeding verschuldigd, waarvan het bedrag en de toepassingsvoorwaarden door de Koning worden vastgesteld.

§ 4. — De werkgever mag niet op de arbeider het bedrag verhalen van de ten laste van laatstgenoemde gelegde bijdrage, welke hij zou verzuimd hebben te gelegener tijd af te houden; bovendien dient hij de schade te herstellen die de arbeider ondervindt wegens het verzuimen van of de vertraging in het overmaken van de bijdragen.

§ 5. — Les contestations entre l'Office National de Sécurité Sociale et les employeurs assujettis, même commerçants, sont de la compétence des juridictions civiles. Le juge de paix statue en premier ressort, quel que soit le montant de la demande. Les actions dont l'Office National de Sécurité Sociale dispose, devant les juridictions civiles contre les employeurs assujettis du chef de non-paiement de cotisations dans les délais requis, se prescrivent par trois ans.

Aucune action de l'Office National de Sécurité Sociale, fondée sur le présent arrêté-loi, n'est recevable si le débiteur n'a pas été appelé en conciliation devant le juge de paix du canton de son domicile. A cet effet, l'Office National de Sécurité Sociale convoque le débiteur par lettre recommandée à la poste huit jours avant la comparution.

Si un accord intervient, un procès verbal de conciliation est signé par les parties et par le juge. Signification de l'accord intervenu est faite au défendeur par l'O. N. S. S.

Si les parties ne s'accordent pas ou si le débiteur n'exécute pas l'accord intervenu, l'O. N. S. S. peut procéder au recouvrement des cotisations, des majorations et des intérêts de retard par voie de contrainte, décernée par son administrateur général et déclarée exécutoire par le juge de paix. Le recours de l'assujetti s'exerce par voie d'opposition dans un délai de 8 jours à partir de la date de la signification de la contrainte et suivant les règles prévues pour les oppositions aux jugements par défaut rendus par les juges de paix. L'opposition suspend l'exécution de la contrainte, sauf lorsque celle-ci est décernée suite à l'inexécution de l'accord intervenu.

§ 6. — Le recouvrement des sommes dues par les employeurs qui n'effectuent pas dans les délais réglementaires les versements prescrits, peut également s'effectuer par la transmission du dossier à l'Administration des contributions directes qui poursuivra le recouvrement de ces sommes, comme en matière de contributions directes.

§ 7. — Nonobstant l'octroi de délais de paiement, l'Office national de sécurité sociale peut procéder, à titre conservatoire, à la saisie des biens de l'employeur lorsque ce dernier ne respecte pas les délais fixés par décision judiciaire ou par les accords qu'il a conclus.

§ 8. — Toutes sommes versées indûment à titre de cotisations, majorations de cotisations ou intérêts de retard sont définitivement acquises à l'Office national de sécurité sociale lorsque leur remboursement n'en a pas été demandé, par une assignation en justice dans le délai de trois ans à compter du jour de leur versement.

§ 9. — En l'absence d'imputation faite par écrit au moment du paiement, par le débiteur de plusieurs dettes, les paiements sont imputés sur la dette la plus ancienne.

§ 10. — Le Roi prend les arrêtés visés au présent article après avis du Comité de gestion de l'Office national de sécurité sociale.

§ 11. — Sans préjudice de l'application des dispositions du Code pénal :

1° Est puni d'une amende de 26 à 200 francs et d'un emprisonnement de 8 jours à 1 mois ou d'une de ces peines seulement :

§ 5. — De betwistingen tussen de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid en de aan deze besluitwet onderworpen werkgevers, zelfs indien zij handelaars zijn, vallen binnen de bevoegdheid der burgerlijke rechtbanken. De vrederechter doet uitspraak in eerste aanleg, welke ook het bedrag zij van de eis. De vorderingen waarover de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid beschikt vóór de burgerlijke rechtbanken tegen de verzekeringsplichtige werkgevers uit hoofde van niet-betaling van bijdragen binnen de gestelde termijnen, verjaren na drie jaar.

Geen enkele op deze besluitwet gesteunde vordering van de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid is ontvankelijk, indien de schuldenaar niet tot verzoening vóór de vrederechter van het kanton van zijn woonplaats werd opgeroepen. Te dien einde roept de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid de schuldenaar acht dagen vóór het verschijnen op bij ter post aangetekende brief.

Indien een overeenkomst tot stand komt, ondertekenen partijen en rechter een proces-verbaal van verzoening. De gesloten overeenkomst wordt door de R. M. Z. aan de verweerde betekend.

Indien partijen het niet eens worden, of indien de verweerde der gesloten overeenkomst niet uitvoert, kan de R. M. Z. de bijdragen, bijslagen en moratoire interessen invorderen bij dwangbevel, dat door zijn algemeen beheerde wordt uitgevaardigd en door de vrederechter uitvoerbaar wordt verklaard. De bijdrageplichtige stelt hoger beroep in door verzet aan te tekenen binnen een termijn van acht dagen, te rekenen van de dag van betrekking van het dwangbevel en overeenkomstig de regelen die gelden inzake verzet tegen de door de vrederechters gewezen vonnissen bij verstek. Door het verzet wordt de uitvoering van het dwangbevel geschorst, behalve wanneer het ingevolge de uitvoering van de gesloten overeenkomst is uitgevaardigd.

§ 6. — De invordering der sommen, verschuldigd door de werkgevers die niet binnen de reglementaire termijnen de voorgeschreven stortingen hebben verricht, kan eveneens geschieden door overmaking van het dossier aan het Bestuur der Directe Belastingen, dat de invordering dezer sommen zal vervolgen, zoals inzake directe belastingen.

§ 7. — Ondanks het verlenen van uitstel mag de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid, als conservatoire maatregel, beslag leggen op de goederen van de werkgever, wanneer deze laatste de termijnen, vastgesteld bij rechterlijke beslissing of bij de door hem ondertekende akkoorden, niet eerbiedigt.

§ 8. — Alle onverschuldigd als bijdragen, bijslagen of moratoire interessen gestorte bedragen blijven de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid voorgoed verworven indien de terugbetaling ervan niet binnen een termijn van drie jaar, ingaande op de dag van hun storting, wordt gevraagd door een dagvaarding vóór de rechtbank.

§ 9. — Bij ontstentenis van aanrekening, door de schuldenaar van verschillende schulden schriftelijk gedaan op het ogenblik van de betaling, worden de betalingen aangerekend op de oudste schuld.

§ 10. — De Koning neemt de in dit artikel bedoelde besluiten na advies van het Beheerscomité van de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.

§ 11. — Onverminderd de toepassing van de bepalingen van het Strafwetboek :

1° Wordt gestraft met geldboete van 26 tot 200 frank en met gevangenisstraf van 8 dagen tot 1 maand of met één van die straffen alleen :

— l'employeur ou son préposé qui n'a pas versé à l'Office national de sécurité sociale dans les délais et conditions réglementaires, la cotisation du travailleur, prévue à l'article 3;

— l'employeur ou son préposé qui contrevient aux prescriptions prévues à l'article 10 ou à celles qui lui sont imposées par les arrêtés pris en exécution du présent arrêté-loi.

Le jugement qui applique la sanction pénale à l'employeur ou à son préposé condamne l'employeur à payer à l'Office national de sécurité sociale, à titre de dommages et intérêts, le montant des cotisations, majorations de cotisations et intérêts de retard qui n'ont pas été versés à l'Office au moment du jugement.

2e Est puni d'une amende de 100 à 500 francs, d'un emprisonnement de 15 jours à 2 mois ou d'une de ces peines seulement, et, en outre, condamné à payer à l'Office national de sécurité sociale une indemnité égale au triple des cotisations déclarées, tout employeur, son mandataire ou son préposé qui aurait assujetti frauduleusement une ou plusieurs personnes au régime de la sécurité sociale.

3e Est puni d'une amende de 100 à 500 francs et d'un emprisonnement de 15 jours à 2 mois, ou d'une de ces peines seulement, l'employeur, son mandataire ou son préposé qui, d'une manière quelconque, aurait mis obstacle à l'exercice, par une personne spécialement déléguée à cet effet par l'Office national de sécurité sociale, de la mission, lui confiée aux fins prévues au § 1, deuxième alinéa.

Les actions pénales prévues au présent paragraphe sont subordonnées au dépôt d'une plainte par l'administrateur général ou l'administrateur général adjoint de l'Office national de sécurité sociale; elles se prescrivent après trois années révoltes à compter du jour où l'infraction a été commise. Toutefois, lorsque l'employeur a opéré les retenues prévues à l'article 3 mais ne les a pas transférées à l'Office national de sécurité sociale dans les délais et conditions réglementaires, le délai pour la prescription ne prend cours qu'à partir du jour du transfert des retenues à l'Office national de sécurité sociale.

Lorsque l'employeur est une société, une institution ou tout autre groupement, les peines s'appliquent à la ou aux personnes chargées de la gestion journalière.

L'employeur est civilement responsable du paiement des amendes prononcée à charge de son préposé.

§ 12. — Le chapitre VII du Code pénal est applicable aux infractions prévues par le présent arrêté-loi. »

Art. 2.

L'article 12bis de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, modifié par l'arrêté-loi du 6 septembre 1946, est remplacé par les dispositions suivantes :

« Art. 12bis. — Le paiement des cotisations et des intérêts de retard est garanti par un privilège général sur les biens meubles de l'employeur; il prend rang immédiatement après le n° 4*quater* et sous le n° 4*quinquies* de l'ar-

— de werkgever of zijn aangestelde die de bij artikel 3 bepaalde werknehmersbijdrage niet overeenkomstig de reglementaire termijnen en voorwaarden heeft gestort aan de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid;

— de werkgever of zijn aangestelde die handelt in overtreding van de voorschriften bepaald bij artikel 10 of van die welke hem opgelegd zijn bij de in uitvoering van de onderhavige besluitwet genomen besluiten.

Het vonnis, dat de strafsanctie toepast op de werkgever of zijn aangestelde, veroordeelt van rechtswege de werkgever om het beloop van de bijdragen, bijslagen en moratoire interessen, die op het ogenblik van het vonnis niet gestort zijn aan de Rijksdienst, als schadevergoeding te betalen aan deze Rijksdienst.

2e Wordt gestraft met geldboete van 100 tot 500 frank, met gevangenisstraf van 15 dagen tot 2 maanden of met één van die straffen alleen, en bovendien van rechtswege veroordeeld om een vergoeding gelijk aan het drievoud der aangegeven bijdragen te betalen aan de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid, ieder werkgever, zijn lasthebber of aangestelde die één of meer personen bedrieglijk aan het stelsel van de maatschappelijke zekerheid onderworpen heeft.

3e Wordt gestraft met geldboete van 100 tot 500 frank en met gevangenisstraf van 15 dagen tot 2 maanden, of met één van die straffen alleen, de werkgever, zijn lasthebber of aangestelde die, op welke wijze ook, zich zou verzet hebben tegen het vervullen, door een daartoe speciaal door de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid afgevaardigde persoon, van de aan deze persoon gegeven opdracht ten einde de bij § 1, tweede lid, bepaalde inlichtingen in te winnen.

De in deze paragraaf bepaalde strafvorderingen worden afhankelijk gesteld van het indienen van een klacht door de algemeen bestuurder of de adjunct-algemeen bestuurder van de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid; zij verjaart na drie ten volle verstreken jaren, te rekenen vanaf de dag waarop de inbreuk werd gepleegd. Indien echter de werkgever de bij artikel 3 bepaalde afhoudingen heeft verricht maar ze niet, overeenkomstig de reglementaire termijnen en voorwaarden, heeft overgemaakt aan de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid, vangt de verjaringstermijn pas aan op de dag der overmaking van het aangehouden bedrag aan de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.

Zo de werkgever een vennootschap, een instelling of enige andere groepering is, worden de straffen opgelegd aan de met het dagelijks bestuur belaste persoon of personen.

De werkgever is burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling der ten laste van zijn aangestelde uitgesproken geldboeten.

§ 12. — Hoofdstuk VII van het Strafwetboek is toepaselijk op de bij deze besluitwet bedoelde inbreuken ».

Art. 2.

Artikel 12bis van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, gewijzigd bij de besluitwet van 6 september 1946, wordt door de volgende bepalingen vervangen :

Art. 12bis. — « De betaling der bijdragen en moratoire interessen is gewaarborgd door een algemeen voorrecht op de roerende goederen van de werkgever; het neemt rang onmiddellijk na n° 4*quater* en onder n° 4*quinquies* van

ticle 19 de la loi du 16 décembre 1851 sur les priviléges et hypothèques.

Ce privilège s'exerce pendant un délai de trois ans à compter de la date d'exigibilité des cotisations ou de la date de la notification prévue au deuxième alinéa du § 1 de l'article 12.

Ce délai est suspendu par la mort, le dessaisissement ou la saisie, même partielle, des biens du débiteur.

L'Office national de sécurité sociale est tenu de communiquer à quiconque en fait la demande par écrit, le montant de sa créance en cotisations et en intérêts de retard à charge d'un ou plusieurs employeurs, désignés. »

Art. 3.

Il est inséré dans le même arrêté-loi un article 12quater (nouveau) libellé comme suit :

« Art. 12quater. — § 1. — Les notaires requis de dresser un acte ayant pour objet l'alinéation ou l'affection hypothécaire d'un immeuble, doivent préalablement à la passation de cet acte, en aviser l'Office national de sécurité sociale par lettre recommandée à la poste. L'Office dispose d'un délai de dix jours ouvrables à partir de l'envoi de cet avis pour leur notifier, par la même voie, le montant des cotisations, majorations des cotisations, intérêts de retard et frais dont le propriétaire de l'immeuble lui est redevable. Le notaire ne pourra se dessaisir des sommes et valeurs qu'il pourrait détenir à la suite de la passation de l'acte, avant l'expiration de ce délai. La notification de l'Office national de sécurité sociale équivaut à une saisie-arrêt sur ces sommes et valeurs. »

Les notaires qui ne se conforment pas aux obligations qui leur sont imposées par le présent paragraphe sont personnellement tenus envers l'Office de Sécurité Sociale du paiement des sommes dues par le propriétaire de l'immeuble, au moment de la passation de l'acte, jusqu'à concurrence toutefois de la valeur du bien aliené ou du montant de l'inscription hypothécaire.

§ 2. — Les huissiers chargés par un tiers de vendre publiquement des meubles sont personnellement responsables du paiement des sommes dues à l'Office national de sécurité sociale par le propriétaire au jour de la vente et à condition que celle-ci ait atteint ou dépassé 10.000 francs, s'ils n'en avisent pas l'Office national de sécurité sociale par lettre recommandée à la poste, dans les deux jours ouvrables suivant celui de la vente. Ils ne peuvent se dessaisir de sommes et valeurs provenant de la vente que dix jours ouvrables après l'envoi de la susdite lettre recommandée. La notification faite aux huissiers par l'Office, par lettre recommandée à la poste, du montant de sa créance contre le propriétaire équivaut à une saisie-arrêt sur ces sommes et valeurs. La responsabilité des huissiers est toutefois limitée au montant brut atteint par la vente. »

Art. 4.

Les majorations de cotisations et les intérêts de retard restant dus à l'Office National de Sécurité Sociale à la date d'entrée en vigueur de la présente loi et calculés sur

artikel 19 der wet van 16 december 1851 op de voorrechten en hypotheken.

Dit voorrecht bestaat gedurende een termijn van drie jaar, ingaande op de datum van opvorderbaarheid der bijdragen of op de datum der onder het tweede lid van § 1 van artikel 12 bepaalde betekening.

Die termijn wordt geschorst door de dood, de ontneming van of het zelfs gedeeltelijk beslag op de roerende goederen van de schuldenaar ».

De Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid is ertoe gehouden, aan al wie er schriftelijk om verzoekt, het bedrag kenbaar te maken van zijn schuldbordering wegens bijdragen en moratoire interessen ten laste van een of meer bij naam genoemde werkgevers.

Art. 3.

In dezelfde besluitwet wordt een artikel 12quater (nieuw) ingevoegd, dat luidt als volgt :

« Artikel 12quater. — § 1. — De notarissen, die worden aangezocht om een akte te verrichten betreffende het vreemden of hypotheken van een onroerend goed, moeten, alvorens die akte te verrichten, de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid, bij ter post aangetekend schrijven, hiervan in kennis stellen. De Rijksdienst beschikt over een termijn van tien werkdagen, ingaande op de verzend-datum van die kennisgeving om hun, langs dezelfde weg, het beloop van de bijdragen, bijslagen, moratoire interessen en kosten welke de eigenaar van het onroerend goed hem verschuldigd is, te laten kennen. Voör het verstrijken van die termijn mag de notaris zich niet ontmaken van de bedragen en waarden welke hij, ten gevolge van het verrichten der akte, zou kunnen onder zich hebben. De aanzegging door de Rijksdienst voor Maatchappelijke Zekerheid staat gelijk met een derden-beslag op die bedragen en waarden.

De notarissen, die de hun bij deze paragraaf opgelegde verplichtingen niet nakomen, zullen tegenover de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid persoonlijk aansprakelijk zijn voor de betaling der bedragen welke de eigenaar van het onroerend goed op het ogenblik van het verrichten der akte verschuldigd is, echter tot beloop van de waarde van het vreemd goed of van het bedrag der hypothekinschrijving.

§ 2. — De deurwaarders, die door een derde persoon belast worden met het openbaar verkopen van meubelen, zijn persoonlijk aansprakelijk voor het betalen der bijdragen welke door de eigenaar op de verkoopdag verschuldigd zijn aan de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid, en op voorwaarde dat de verkoop 10.000 frank of meer heeft opgebracht, indien zij zulks niet, binnen twee werkdagen na de verkoop, bij aangetekend schrijven ter kennis brengen van de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid. Slechts tien werkdagen na het verzenden van genoemde aangetekende brief zullen zij zich mogen ontmaken van de bedragen en waarden welke voortkomen van die verkoop. De aanzegging door de Rijksdienst, bij aangetekende brief aan de deurwaarders, van het bedrag van zijn schuldbordering tegen de eigenaar, staat gelijk met derden-beslag op die bedragen en waarden. De aansprakelijkheid van de deurwaarders is echter beperkt tot het door de verkoop opgebrachte brutobedrag ».

Art. 4.

De bijslagen en moratoire interessen welke op de datum van inwerkingtreding van deze wet aan de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid nog verschuldigd zijn, worden,

la base de taux plus élevés que ceux prévus à l'article 12, § 2, de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, tel qu'il est modifié par la présente loi, sont ramenés par l'Office National aux taux prévus par cet article 12, § 2.

La disposition prévue ci-dessus est appliquée, même lorsque les sommes réclamées à titre de majorations et d'intérêts de retard sont dues en vertu de jugements coulés en force de chose jugée.

Art. 5.

Art. 5. — § 1. — La disposition prévue au § 8 de l'article 12 de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, concernant la sécurité sociale des travailleurs, est applicable à toute somme versée indûment à l'Office national de sécurité sociale avant l'entrée en vigueur de la présente loi, à moins que son remboursement soit demandé par assignation en justice dans les trois mois qui suivent l'entrée en vigueur de la présente loi.

§ 2. — Pour les cotisations échues avant l'entrée en vigueur de la présente loi, le délai de trois ans, prévu à l'article 12bis, deuxième alinéa, du présent arrêté-loi, ne prend cours qu'à compter du jour de l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 6.

Il est inséré, dans l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, un article 4bis (nouveau), libellé comme suit :

« **Art. 4bis.** — L'employeur qui possède une créance certaine et exigible, à charge, soit de l'Etat, soit d'une province ou d'un établissement public provincial, soit d'une commune, d'une association de communes, d'un établissement public communal ou intercommunal, soit d'un organisme d'intérêt public visé par la loi du 16 mars 1954, relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public, modifiée et complétée par l'arrêté royal du 18 décembre 1957, peut effectuer le versement total ou partiel des cotisations dont il est redévable à l'Office National de Sécurité Sociale au moyen de la cession de ladite créance à cet Office.

Le Roi détermine les conditions et les modalités suivant lesquelles l'Office National de Sécurité Sociale peut accepter, à titre de versement des cotisations qui lui sont dues, une cession de créance visée à l'alinéa précédent.

La cession d'une créance visée au présent article peut, en ce qui concerne une telle créance à charge de l'Etat, être effectuée nonobstant les dispositions de la loi du 3 janvier 1958, relative aux cessions et mises en gages de créances sur l'Etat du chef de travaux et de fournitures. »

ingeval zij berekend werden op basis van hogere bedragen dan deze vermeld in artikel 12, § 2, van de besluitwet van 28 december 1944, zoals gewijzigd door onderhavige wet, door de Rijksdienst verminderd tot de in bedoeld artikel 12, § 2, vermelde bedragen.

Bovenstaande beschikking is van toepassing zelfs wanneer de aan bijslager en moratoire interessen nog verschuldigde sommen, verschuldigd zijn krachtens vonnissen die kracht van gewijsde verkregen.

Art. 5.

§ 1. — De bepaling van § 8 van artikel 12 der besluitwet van 28 december 1944, betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, is van toepassing op elk bedrag dat onverschuldigd aan de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid gestort geworden is vóór de inwerkingtreding van deze wet, ten ware de terugbetaling ervan bij dagvaarding vóór de rechbank wordt aangevraagd binnen drie maanden na het in werking treden van deze wet.

§ 2. — Voor de bijdragen welke vóór het in werking treden van deze wet vervallen zijn, vangt de termijn van drie jaar, bepaald in het tweede lid van artikel 12bis van deze besluitwet, pas aan op de dag waarop deze wet in werking treedt.

Art. 6.

In de besluitwet van 28 december 1944, betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, wordt een artikel 4bis (nieuw) ingevoegd, dat luidt als volgt :

« **Art. 4bis.** — De werkgever die een zekere en opvorderbare schuldbordering heeft, hetzij tegenover de Staat, hetzij tegenover een provincie of een provinciale openbare instelling, hetzij tegenover een gemeente, een vereniging van gemeenten, een gemeentelijke of intercommunale openbare instelling, hetzij tegenover een instelling van openbaar nut, beoogd door de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, gewijzigd en aangevuld bij koninklijk besluit van 18 december 1957, is gerechtigd de door hem aan de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid verschuldigde bijdragen geheel of gedeeltelijk te betalen door middel van een afstand aan genoemde Rijksdienst van bedoelde schuldbordering.

De Koning bepaalt de voorwaarden en modaliteiten volgens welke de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid, tot betaling van de aan hem verschuldigde bijdragen, een afstand van schuldbordering als in vorig lid bedoeld mag aanvaarden.

De in onderhavig artikel bedoelde afstand van schuldbordering mag, wat dusdanige schuldbordering tegenover de Staat betrft, geschieden ondanks de beschikkingen van de wet van 3 januari 1958, betreffende de cessies en inpandgevingen van schuldborderingen op de Belgische Staat uit hoofde van werken en leveringen. »

Ch. JANSSENS,
M. DESTENAY,
A. VLEURINCK,
L. D'HAESELEER,
M. PIRON.